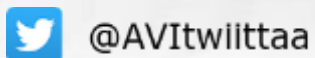

Kommenttipuheenvuoro – valvontaviranomaisen näkökulma

Niina Väkeväinen, yksikön päällikkö, Sosiaali- ja terveydenhuollon
valvonta, Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Valvonta muutoksessa

- Sote-järjestämislaki sisältää ensimmäistä kertaa viranomaisen valvontaprosessia koskevat laintasoiset säännökset
- Viranomaisvalvonnaksi tarkentuu Valviran ja avien toteuttama valvonta
 - Lainsäädännössä avien ja Valviran keskinäinen työnjako säilyy ennallaan
- Valvontaviranomaisten työn tavoitteet säilyvät ennallaan
- Hyvinvointialueet ensisijassa vastaavat sekä omien että hankkimiansa palvelujen valvonnasta ja ohjauksesta
- Omavalvonta on keskeisessä roolissa palvelujen järjestämisen ja tuottamisen valvonnassa
 - Omavalvonta kattaa sekä järjestämisen että tuottamisen
- Siten muuttuu, mitä valvontaviranomaiset ensisijassa valvovat
 - **Valvontaviranomaiset valvovat sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämistä ja omavalvonnan toteutumista**

Viranomaisvalvonnan muodot

- Ohjaus ja neuvonta
 - Ml. ohjaavat kirjeen hyvinvointialueelle valvontaviranomaisen tietoon tulleista epäkohdista ja ohjaus omavalvonnallisiin toimiin
- Ohjaus- ja arviointikäynnit
- Valvontaohjelmiin perustuva valvonta (suunnitelmallinen valvonta)
- Valvonnan tarkastuskäynnit
 - tarkastusmääräys
 - ennalta ilmoittaen tai ennalta ilmoittamatta
 - voi tehdä myös satunnaisesti valittuihin kohteisiin tai riskianalyysiin perustuen
 - Tässäkin suuntana jatkossa ensisijassa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestäminen ja omavalvonnan toteutuminen
- Hallinnollinen ohjaus
- Määräys ja uhkasakko

Sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisvalvonnassa katse jatkossa seuraavissa:

- Palvelustrategia
 - Kertoo valvontaviranomaiselle miten hv-alueella palvelut tuotetaan sekä palveluiden saatavuudesta ja saavutettavuudesta
- Omavalvontaohjelma
 - Miten sosiaali- ja terveystalouden toteutumista, turvallisuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta seurataan sekä miten havaitut puutteellisuudet korjataan
 - Miten varmistetaan tehtävien lainmukainen hoitaminen
 - Miten varmistetaan tehtyjen sopimusten noudattaminen
 - Miten edellä mainittujen asioiden toteutumista seurataan
 - Miten havaitut puutteellisuudet korjataan
 - Ohjelman osaksi tulevat laissa erikseen säädetyt voimassa olevat omavalvontasuunnitelmat ja potilasturvallisuussuunnitelmat
 - Omavalvontaohjelma sekä omavalvontaohjelman toteutumisen seurantaan perustuvat havainnot ja niiden perusteella tehtävät toimenpiteet on julkaistava julkisessa tietoverkossa

Sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisvalvonnassa katse jatkossa seuraavissa:

- Toteutuuko hyvinvointialueella
 - riittävä osaaminen, toimintakyky ja valmius vastata sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä
 - asukkaiden palvelutarpeen mukainen sosiaali- ja terveystalvelujen saatavuus kaikissa tilanteissa
 - riittävästi myös omaa palvelutuotantoa sekä omaa henkilöstöä ja osaamista tehtävistä suoriutumiseksi
 - virkavastuulla tapahtuva johtaminen, ohjaus ja valvonta ulottuu hyvinvointialueen kaikille tehtävälaloille ja myös maantieteellisesti hyvinvointialueen alueen eri osiin

- Hyvinvointialueen toteuttama omavalvonta tulee valvontaviranomaiselle näkyväksi mm. tarkastuspöytäkirjoilla, jotka valvontaviranomaiselle tulee toimittaa
 - Hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti hyvinvointialueen on dokumentoitava omavalvonnalliset toimenpiteensä ja hallintomenettely on kirjallista
 - Annettu ohjaus sekä edellytetyt konkreettiset korjaustoimet ja aikataulu
- Viranomaisvalvonnalla ohjaamme palveluiden järjestämisessä ja omavalvonnassa asianmukaiseen ja lainmukaiseen toimintaan
 - Hv-alueen velvollisuutena on ohjata ja valvoa sen järjestämisvastuulle kuuluvaa palvelutuotantoa
 - Palvelutuotannon valvonnassa valvontaviranomaisella tehtävä ensisijassa vain tilanteissa, kun hyvinvointialue on reagoinut epäkohtiin ja puutteisiin järjestämislain 6 luvun mukaisesti ja ne on todettu tilanteeseen nähden riittämättömäksi
 - Hyvinvointialueen on ilmoitettava välittömästi valvontaviranomaiselle palveluntuottajan tai tämän alihankkijan toiminnassa ilmenneet asiakas- ja potilasturvallisuutta *olennaisesti* vaarantavat epäkohdat ja puutteet.
- Viranomaisvalvonnan tehtävänä on edistää ja varmistaa omavalvontaa sekä puuttua asioihin, kun omavalvonta ei riitä
 - Valvontaviranomaisten valvontapäätösten ja niissä annetun hallinnollisen ohjauksen tulee vaikuttaa hva-alueen omavalvontaan

Aluehallintovirasto